

David Bondia Garcia

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES RELATIVA A COMUNICACIÓ PÚBLICA

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

El 21 de febrer de 2022, una ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què manifestava la seva disconformitat per la manca d'ús del català en cartells informatius de l'Ajuntament de Barcelona.

Exposava que, anant per Ciutat Vella, va veure cartells que ometen la versió en català i que, a més, usen llengües no oficials.

Considerava que no es tractava d'un fet aïllat o puntual perquè ja ho ha observat en altres ocasions. Entenia que el català ha d'estar present als cartells, en primer lloc i amb mides equivalents a d'altres llengües oficials. I considera que, si s'usen llengües no oficials, haurien d'estar en lletra més petita.

Afegeix que el missatge que es transmet d'aquesta forma a la població immigrada és molt negatiu per la llengua catalana.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient estudiant els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Examinat el contingut de la queixa, i tenint en compte la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se al Districte de Ciutat Vella per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

En data 2 de març de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

En data 11 de maig de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada.

L'escrit exposa que la llengua principal de les campanyes de comunicació de la Xarxa de Suport Socioeconòmic (XARSE) i del Concilia és el català. Aquesta llengua conviu amb altres idiomes (castellà, urdú, àrab, bengalí, tagalo), que són propis de les comunitats focus del Pla de Barris.

Aquesta resolució s'emmarca dins el compromís de l'Ajuntament de Barcelona amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), d'acord amb la Mesura de Govern sobre l'Estratègia d'Impuls de l'Agenda 2030. Concretament, es relaciona amb l'objectiu 10.2, promoure la inclusió social, econòmica i política de les persones.

David Bondia Garcia

La combinació idiomàtica no és una pràctica generalitzada i es justifica per la complexitat tècnica del servei que s'anuncia i que majoritàriament s'adreça a col·lectius que encara no són competents en llengua catalana.

En la campanya objecte de queixa, es va apostar per combinar el català o castellà amb altres llengües pròpies de les persones potencialment destinatàries del servei.

La composició dels cartells era bilingüe per afavorir la lectura i la comprensió, i es va combinar el català o el castellà amb els altres idiomes de la següent forma:

- Català- Urdú
- Castella-àrab
- Català-bengalí
- Castellà-tagalo

La distribució dels cartells s'ha fet de forma aleatòria a porteries i equipaments dels barris del Pla de Barris i sempre s'han distribuït totes les versions dels cartells en un mateix entorn. En el cas de la XARSE, es van imprimir un total de 50 còpies de cada model (200 unitats per barri, 1200 cartells en total) al novembre de 2020 i es va tornar a fer un reforç al setembre de 2021.

Després de constatar que els cartells en català no tenien suficient visibilitat, el Districte va fer una nova campanya amb la següent combinació de llengües:

- Català- castellà
- Català-angles
- Català- urdú
- Català-bengalí
- Català-àrab

Per tant, el català està present a tots els cartells i no hi ha el risc que, tot i que sempre ha estat present en la distribució, no siguin visibles els cartells de la versió en llengua catalana.

A l'informe que s'ha aportat a la Sindicatura, s'han adjuntat còpies del cartell del Projecte Concilia, amb títol i primer paràgraf en català i segon paràgraf en altres.

CONSIDERACIONS

La ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura perquè havia observat cartells informatius al Districte de Ciutat Vella que no incloïen la llengua catalana i que, en canvi, sí incorporaven llengües no oficials.

Afegia que es tractava d'un fet no aïllat, manifestant que el català havia d'estar sempre present en les comunicacions i amb una mida de lletra adient.

David Bondia Garcia

La resposta del Districte de Ciutat Vella explica que els cartells es corresponien a campanyes o activitats pròpies del Pla de Barris, que s'adreçaven també a comunitats que tenen altres llengües (castellà, urdú, àrab, bengalí i tagalo) i que poden tenir dificultats amb el coneixement del català.

L'esforç realitzat per l'Ajuntament per arribar a minories lingüístiques del territori es correspon amb la proximitat que l'administració pública ha de tenir amb la ciutadania, d'acord amb l'article 3 de la *Llei 40/2015, del règim jurídic del sector públic*.

Així mateix, també es correspon amb el que preveu l'art. 4 de la *Carta Municipal de Barcelona*, quan es refereix a què ha de fer possible l'atenció als ciutadans i ciutadanes que pertanyen a minories lingüístiques.

L'informe municipal prossegueix exposant que es va preveure l'edició en cartells combinant català i castellà amb altres llengües de potencials destinataris dels serveis, optant per diferents formats que sempre incorporaven una o altra llengua oficial.

Aquesta estratègia va generar que, tal com exposa el promotor de la queixa i admet el propi informe municipal, en alguns casos no era possible poder veure el cartell en català.

La normativa existent en aquest àmbit és força clara.

D'una banda, l'*Estatut d'Autonomia de Catalunya* estableix a l'article 6 que la llengua pròpia de Catalunya és el català i, com a tal, és la llengua d'ús normal i preferent de les administracions públiques. També és la llengua oficial de Catalunya. Totes les persones tenen el dret d'utilitzar les dues llengües oficials, fet que hauran de facilitar els poders públics de Catalunya.

L'article 32 estableix que totes les persones tenen dret a no ésser discriminades per raons lingüístiques.

De l'altra, el *Reglament d'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de Barcelona* diu, a l'article 2, que el català és la llengua pròpia de Catalunya i, com a tal, és la llengua oficial i d'ús normal i preferent de l'Ajuntament de Barcelona, que ha de ser emprada en les seves tasques i relacions amb els particulars.

També, l'article 3.3. determina que les diverses dependències administratives, en la seva actuació administrativa, han de redactar la documentació almenys en llengua catalana. En la mateixa línia, l'article 3.4. exposa que els impresos utilitzats pels diferents òrgans de l'Ajuntament de Barcelona i els rètols indicatius d'oficines i despatxos, les capçaleres de tota classe d'impresos, entre d'altres, han de ser escrits en català.

David Bondia Garcia

Així mateix, la *Llei 1/1998, de política lingüística* diu a l'article 2 que el català és la llengua pròpia de Catalunya i com tal, és la llengua de totes les institucions de Catalunya, inclosa l'Administració local. En aquesta línia, també l'article 9 diu que les administracions locals han d'emprar el català normalment en les comunicacions i les notificacions adreçades a persones físiques o jurídiques residents en l'àmbit lingüístic català, sens perjudici del dret dels ciutadans i ciutadanes a rebre-les en castellà, si ho demanen.

Resulta obvi, per tant, que l'estratègia per la qual s'havia optat no garantia els drets lingüístics de la ciutadania, ni tampoc permetia evidenciar que l'Ajuntament de Barcelona estava seguint de forma acurada el que determina la normativa sobre la matèria.

Per aquest motiu, la Sindicatura celebra que, prèviament al pronunciament d'aquesta institució supervisora, el Districte de Ciutat Vella hagi pres les mesures oportunes, fent una nova campanya que, ara sí, inclou el català en tots els cartells, el qual, a més, està sempre en primer pla i amb lletra més gran.

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la *Carta Municipal de Barcelona* i el *Reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona*, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Ciutat Vella no havia estat inicialment ajustada a dret, però ja ha pres les mesures necessàries per rectificar la situació.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la següent decisió:

- **Recordar al Districte de Ciutat Vella** que totes les seves publicacions i comunicacions han de realitzar-se necessàriament en català, sens perjudici de que es pugui acompanyar d'altres llengües.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i, del seu contingut, s'informarà la persona interessada.